

ÎNCHEIERE

14 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Visternicean
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de Petru Scoarță și avocatul acestuia, Igor Hlopețchi,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Petru Scoarță împotriva Inspectoratului General al Poliției cu privire la contestarea în parte a actului administrativ, restabilirea în funcție, încasarea diferenței salariului pentru absența forțată de la lucru și repararea prejudiciului moral și cererea depusă de către Petru Scoarță cu privire la verificarea legalității ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 300 din 15 octombrie 2014 cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Serviciului protecție internă și anticorupție al Ministerului Afacerilor Interne,

împotriva deciziei din 08 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Petru Scoarță și avocatul acestuia, Igor Hlopețchi, fiind menținută hotărârea din 07 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 23 mai 2017, Petru Scoarță a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului General al Poliției, intervenient accesoriu șeful-adjunct al Inspectoratului de Poliție Strășeni, Iurie Catană, cu privire la contestarea în parte a actului administrativ, restabilirea în funcție, încasarea diferenței salariului pentru absența forțată de la lucru și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că activează în cadrul organelor afacerilor interne ale Republicii Moldova, deținând diferite funcții ale corpului de comandă, iar anterior retrogradării în funcție, a deținut funcția de șef al Inspectoratului de Poliție Strășeni.

La 02 mai 2017, i-a fost adus la cunoștință ordinul Inspectoratului General al Poliției nr. 187 ef. din 02 mai 2017 „Cu privire la sancționarea disciplinară a șefului Inspectoratului de Poliție Strășeni al Inspectoratului General al Poliției, locotenent-colonel de poliție Scoarță Petru Serafim”, prin care, în conformitate cu art. 47 alin. (1) lit. k) din Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27 decembrie 2012, a fost sancționat disciplinar cu

retrogradarea în funcție, pentru încălcarea prevederilor art.26 alin. (1) lit. a), b), c) și d) din Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, ale pct. 4 și 13 din Codul de etică și deontologie al polițistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 481 din 10 mai 2006, manifestate prin management defectuos, atitudine neglijentă față de obligațiunile de serviciu prin neasigurarea unui sistem eficient de monitorizare continuă și reacționare promptă la schimbările situației operative, lipsa controlului asupra activității postului de poliție Vorniceni al Sectorului de poliție nr. 3 (Lozova) al IP Strășeni, prin care fapt a fost compromis prestigiul funcției și al autorității din care face parte.

Potrivit reclamantului, ancheta de serviciu a fost efectuată cu încălcarea competenței, întrucât art. 208 alin. (2) din Codul muncii instituie o dispoziție imperativă cu caracter exhaustiv, care statuează că, în funcție de gravitatea faptei comise de salariat, angajatorul este în drept să organizeze și o anchetă de serviciu. La caz, ancheta de serviciu a fost inițiată și desfășurată de către Serviciul protecție internă și anticorupție, care este o subdiviziune a Ministerului Afacerilor Interne, la indicația ministrului, care este un angajator total diferit de Inspectoratul General al Poliției, aceștia fiind doi angajatori diferiți, care reprezintă două entități juridice distincte.

Mai mult, conform art. 209 alin. (1) din Codul muncii, sancțiunea disciplinară se aplică, de regulă, imediat după constatarea abaterii disciplinare, dar nu mai târziu de o lună din ziua constatării ei, fără a lua în calcul timpul aflării salariatului în concediul anual de odihnă, în concediul de studii sau în concediul medical. În speță, presupusa abatere comisă s-a consumat la 08 februarie 2017, iar sancțiunea a fost aplicată abia la 02 mai 2017, adică peste 02 luni și 24 zile, fapt care contravine exigențelor normei prenotate. Or, faptul presupusului management defectuos, care ipotetic a condiționat înrăutățirea situației criminogene, a devenit cunoscut conducerii Inspectoratului General al Poliției la data comiterii infracțiunilor, fiindcă conform ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 337 din 29 octombrie 2013, în termen de 24 de ore, ofițerul de serviciu raportează șefului Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne și Ministrului Afacerilor Interne despre situația criminogenă pentru ultimele 24 de ore.

Astfel, reclamantul a fost privat de posibilitatea de a uza de facultățile dreptului la apărare garantate de lege și, anume, când a depus explicația pe marginea faptelor imputate, nu i-a fost asigurată posibilitatea de a lua cunoștință de materialele anchetei de serviciu, deși pârâtul avea în sarcină această obligație pozitivă de a-i remite materialele anchetei de serviciu, care au stat la baza emiterii actului de sancționare contestat.

Potrivit art. 206 alin. (1) și (5) din Codul muncii, pentru încălcarea disciplinei de muncă, angajatorul are dreptul să aplice față de salariat următoarele sancțiuni disciplinare: avertismentul, musturarea, musturarea aspră, concedierea (în temeiurile prevăzute la art. 86 alin. (1) lit. g)-r)). La aplicarea sancțiunii disciplinare, angajatorul trebuie să țină cont de gravitatea abaterii disciplinare comise și de alte circumstanțe obiective, însă în speță, nici această normă nu a fost aplicată în modul corespunzător.

Această abatere procedurală este dublată de încălcarea prevederilor art. 55 alin. (5) din Legea privind activitatea Poliției și statutul polițistului, care reglementează că la aplicarea sancțiunii disciplinare se ține seama de activitatea desfășurată

anterior de către polițist, de împrejurările în care a fost săvârșită presupusa abatere disciplinară, de cauzele, gravitatea și consecințele acesteia, de gradul de vinovăție, precum și de preocuparea pentru înlăturarea consecințelor faptei comise.

Reclamantul consideră că la baza ordinului Inspectoratului General al Poliției nr. 187 ef. din 02 mai 2015, pârâțul nu a plasat nici un argument plauzibil, care să demonstreze gravitatea faptei imputate, or, nu este clar după care parametri presupusa abatere comisă de el a fost calificată ca gravă. De asemenea, angajatorul nu a ținut cont de o circumstanță obiectivă și, anume, de istoricul activității sale. Or, în cadrul organelor afacerilor interne a dat dovadă de o atitudine conștiincioasă și responsabilă față de activitatea de serviciu, fiindu-i acordate premii și distincții.

Astfel, potrivit reclamantului, ordinul nr. 187 ef. din 02 mai 2015 reprezintă expresia unei răzbunări față de el, deoarece, fiind șef al Inspectoratului de Poliție Strășeni, a obținut rezultate excepționale în contextul combaterii criminalității. Consideră că prin sancțiunea disciplinară cu retrogradare în funcție și numirea sa ilegală în funcția de șef de sector al Sectorului de Poliție nr. 3 (Lozova) al IP Strășeni la o distanță de 50 km de domiciliul său, care urmează a fi parcursă zilnic, pârâțul a făcut munca salariatului prea oneroasă și imposibilă, a redus salariul datorită diferenței de funcții și de salarizare, i-a înrăutățit lui și familiei sale starea financiară, fapt prin care a fost încălcat și art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Reieșind din cele expuse, reclamantul a solicitat anularea ca ilegal a pct. 1 din ordinul pârâțului nr. 187 ef. din 02 mai 2017, restabilirea sa în funcția de șef al Inspectoratului de Poliție Strășeni, încasarea din contul pârâțului a diferenței de salariu pentru absența forțată de la serviciu, a sumei de 20000 lei, cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5000 lei.

La 28 iulie 2017, Petru Scoarță a depus cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând recunoașterea drept ilegale și anularea pct. 1 și 3 din ordinul pârâțului nr.187 ef din 02 mai 2017, restabilirea sa în funcția de șef al Inspectoratului de Poliție Strășeni, încasarea din contul pârâțului a diferenței de salariu pentru absența forțată de la serviciu, a sumei de 50000 lei, cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5000 lei.

La 19 decembrie 2017, Petru Scoarță a depus o cerere, prin care a solicitat ridicarea excepției de legalitate a ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 300 din 15 octombrie 2014 cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Serviciului protecție internă și anticorupție al Ministerului Afacerilor Interne.

Prin hotărârea din 07 februarie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru acțiunea a fost respinsă ca nefondată, iar cererea cu privire la ridicarea excepției de legalitate a ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 300 din 15 octombrie 2014, a fost scoasă de pe rol.

Prin decizia din 08 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Petru Scoarță și avocatul acestuia, Igor Hlopețchi, fiind menținută hotărârea din 07 februarie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că Petru Scoarță, fiind împuternicit cu competențe în domeniul organizării manageriale, supravegherii implementării politicii de stat pe domeniile de responsabilitate în vederea asigurării

protecției drepturilor și libertăților cetățenilor, a ignorat obligațiile și interdicțiile impuse de funcția deținută, dând dovadă de lipsă a controlului asupra activității Inspectoratului de Poliție Strășeni și, anume, a Sectorului de poliție nr. 3 (Lozova), manifestate prin admiterea ca angajații sectorului să exercite alte funcții decât cele prevăzute în fișa postului.

Cu referire la încălcarea competenței la desfășurarea anchetei de serviciu, instanța de apel a menționat că s-a dovedit cu certitudine competența Ministrului Afacerilor Interne de a dispune Serviciului protecție internă și anticorupție al Ministerului Afacerilor Interne, unicul serviciu din cadrul Ministerului abilitat cu competențe de asigurare a respectării disciplinei muncii, protecției interne și anticorupție, să desfășoare ancheta de serviciu în raport cu toți angajații subdiviziunilor din subordinea Ministerului, inclusiv angajații Poliției, iar ancheta de serviciu desfășurată în vederea elucidării circumstanțelor creșterii nivelului ratei de criminalitate în s. Vorniceni, r. Strășeni nu constituia o excepție, iar argumentele apelantului în acest sens sunt fără suport legal.

De asemenea, instanța de apel a constatat că la aplicarea sancțiunii disciplinare - retrogradare din funcție, angajatorul a luat în considerare și ordinul Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne nr. 672 ef. din 28 decembrie 2016, prin care Petru Scoarță, deținând funcția de șef al Inspectoratului de Poliție Strășeni, a mai fost sancționat disciplinar cu retrogradare cu un grad special pentru atitudinea neglijentă față de obligațiunile de serviciu, nereacționarea promptă la înștiințarea făcută de Lucia Parhomenco privind dispariția fiicei sale minore, fiind compromis prestigiul funcției și al autorității din care face parte, însă acesta nu a făcut careva concluzii, urmând în continuare managementul defectuos.

Mai mult, prin ordinul Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne nr. 123 ef. din 10 martie 2016, Petru Scoarță a fost sancționat disciplinar cu avertisment pentru încălcarea prevederilor art. 26 alin. (1) lit. b) și d) al Legii cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27 decembrie 2012, ale pct. 20 subpct. (9) din Statutul disciplinar al polițistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 502 din 09 iulie 2013, ale pct. 6 lit. g), 13 și 15 lit. a) ale Codului de etică și deontologie a polițistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 481 din 10 mai 2006, ale pct. 2 al Instrucțiunilor privind modul de primire, înregistrare, evidență și examinare sesizărilor și a altor informații despre infracțiuni, abateri manifestate prin lipsa de control a activității angajaților din subordine, aprobarea neîntemeiată a încheierilor emise pe marginea plângerilor depuse de către Ludmila Murtumiuc și Larisa Ciupercă, aprobare nejustificată a rapoartelor despre prelungirea termenelor de examinare a informațiilor înregistrate în Registrul de evidență a altor informații referitoare la infracțiuni și incidente, neasigurarea respectării termenului rezonabil la examinarea acestora, precum și neîntreprinderea măsurilor în vederea lichidării încălcărilor admise de subaltern.

Ulterior, prin ordinul Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne nr. 332 din 07 iunie 2016, Petru Scoarță a mai fost sancționat disciplinar cu avertisment pentru încălcarea prevederilor art. 26 alin. (1) lit. b), c), d) și e) al Legii cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27 decembrie 2012, ale pct. 6 lit. i) și j) și 15 lit. g) ale Codului de etică și deontologie

al polițistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 502 din 09 iulie 2013, inacțiuni manifestate prin iresponsabilitatea în executarea obligațiilor de conducător, neacordarea atenției deosebite prevenirii faptelor ce țin de încălcarea de către subalterni a disciplinei de serviciu, fapt prin ce, la 26 mai 2016, a condiționat admiterea din partea angajaților Secției management operațional a Inspectoratului de Poliție Strășeni a faptelor ce țin de încălcarea disciplinei de serviciu.

Astfel, coroborând conținutul fișei de post semnată de Petru Scoarță și abaterile disciplinare imputate în actul administrativ contestat, instanța de apel a conchis că potrivit pct. 8 (Sarcini de bază) subpct. 1) din fișa de post, Petru Scoarță, deținând funcția de șef al Inspectoratului de Poliție Strășeni, a fost responsabil de organizarea managerială (conducerea, dirijarea) a activității Inspectoratului de Poliție Strășeni, fiind responsabil de asigurarea unui sistem eficient de monitorizare continuă și reacționare promptă la schimbările situației operative.

La 13 august 2018, Petru Scoarță și avocatul acestuia, Igor Hlopețchi, au contestat cu recurs decizia din 08 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii 07 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei decizii prin care să fie admise integral pretențiile înaintate de către reclamant.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar a reiterat că instanța de apel a și prima instanță au denaturat declarațiile martorului, au aplicat eronat normele de drept procedural, precum și au omis să aplice anumite prevederi legale.

La 17 octombrie 2018, Inspectoratul General al Poliției, a depus referință, solicitând a considera inadmisibilă cererea de recurs înaintată de Petru Scoarță și avocatul acestuia, Igor Hlopețchi.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Petru Scoarță și avocatul acestuia, Igor Hlopețchi este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 08 mai 2018, fiind expediată participanților la proces la 05 iunie 2018 (f.d. 123), însă la materialele cauzei nu se regăsesc înscrisuri care să demonstreze momentul recepționării acesteia de către participanții la proces. Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 08 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrat la 13 august 2018, iar potrivit copiei plicului, anexat la recurs, decizia a fost primită la oficiul poștal spre expediere la 11 iunie 2018, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen, or, ultima zi de depunere a cererii de recurs a fost 13 august 2018, dat

fiind faptul că zilele de 11 august 2018 și 12 august 2018 au fost zile de odihnă.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a II-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Petru Scoarță și avocatul acestuia, Igor Hlopețchi.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Petru Scoarță și avocatul acestuia, Igor Hlopețchi.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Judecătorii

Svetlana Filincova,

Dumitru Visternicean,

Nicolae Craiu